

РАЙОННА РАДА

УКРАЇНА

ЖИТОМИРСЬКОЇ ОБЛАСТІ
Р І Ш Е Н Н Я

_____ сесія
від _____ 2019 року

_____ скликання
№ _____

**Про затвердження районної програми
„ Репродуктивне здоров'я жіночого
населення через профілактику раку шийки
матки „ на 2019-2021 роки**

З метою запровадження в життя сучасної стратегії покращення репродуктивного здоров'я жіночого населення району, як важливої складової загального здоров'я, позитивного впливу на демографічну ситуацію, забезпечення заходів щодо профілактики та ранньої діагностики раку шийки матки, керуючись статтею 43 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», Рішенням Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я від 7 грудня 2016 року № 04-25/04-53 «Про Рекомендації слухань у Комітеті Верховної Ради України з питань охорони здоров'я», розпорядженням голови Житомирської обласної державної адміністрації від 03.03.2017 р. № 82 «Про схвалення регіональної програми «Репродуктивне та статеве здоров'я населення Житомирської області» до 2021 року, розглянувши подання _____ районної державної адміністрації, враховуючи висновки постійних комісій районної ради, районна рада

ВИРІШИЛА:

1. Затвердити районну програму „Репродуктивне здоров'я жіночого населення через профілактику раку шийки матки „ на 2019-2021 роки (далі – Програма), що додається.
2. Рекомендувати об'єднаним територіальним громадам, сільським радам розробити та затвердити заходи з реалізації Програми.
3. Координацію роботи з виконання цього рішення покласти на відділ охорони здоров'я _____ районної державної адміністрації та інформувати районну раду про стан виконання Програми щорічно до 1 липня та 1 лютого 2021 року включно.
4. Контроль за виконанням рішення покласти на постійну комісію районної ради з питань _____.

Голова районної ради

_____ Додаток
до рішення районної ради
від __.__.2019 № _____

Районна програма „Репродуктивне здоров'я жіночого населення через профілактику раку шийки матки „ на 2019-2021 роки

Розділ І.

Загальна характеристика Програми

1	Ініціатор розроблення Програми	Відділ охорони здоров'я _____ районної державної адміністрації
2	Дата, номер і назва розпорядчого документа органу виконавчої влади про розроблення Програми	
3	Розробник Програми	Відділ охорони здоров'я _____ районної державної адміністрації
4	Співрозробники Програми	КНП «_____ центр первинної медико-санітарної допомоги»; КУ «_____ центральна районна лікарня»
5	Відповідальний виконавець Програми	Відділ охорони здоров'я _____ районної державної адміністрації
6	Учасники Програми	Відділ охорони здоров'я _____ районної державної адміністрації, об'єднані територіальні громади, сільські ради, КНП «_____ центр первинної медико-санітарної допомоги»; КУ «_____ центральна районна лікарня»
7	Терміни реалізації Програми	2019 – 2021 роки
8	Перелік місцевих бюджетів, які беруть участь у виконанні Програми	Районний, бюджети об'єднаних територіальних громад, сільських рад
9	Загальний обсяг фінансових ресурсів, необхідних для реалізації:	_____,0 тис. грн.
9.1	у тому числі бюджетних коштів	
	-з них коштів районного бюджету	_____,0 тис. грн.
	-з них коштів об'єднаних територіальних громад	_____,0 тис. грн.
	- з них коштів сільських рад бюджетів	_____,0 тис. грн.

	- з них позабюджетні кошти	_____,0 тис. грн.
10	Основні джерела фінансування Програми	Бюджетні і небюджетні кошти

Розділ II

Визначення проблеми, аналіз причин виникнення проблеми та обґрунтування необхідності її розв'язання шляхом розроблення і виконання Програми

Людина, її життя та здоров'я є найвищими соціальними цінностями держави, визначеними Конституцією України. Майбутнє держави зумовлюється комплексом політичних, економічних, соціальних факторів, що впливають на демографічну ситуацію в країні, стан здоров'я населення. Аналіз кількісних та якісних характеристик населення за останні 10-15 років свідчить про те, що _____ район, як і вся Україна, перебуває у стані глибокої демографічної кризи, яка характеризується депопуляцією, старінням населення та зменшенням середньої тривалості життя. Це негативно впливає на розвиток продуктивних сил, рівень добробуту населення, загальну економічну ситуацію в державі.

Особливе занепокоєння викликає стан репродуктивного здоров'я жіночого населення, яке є невід'ємною складовою загального здоров'я нації в цілому і має стратегічне значення для забезпечення сталого розвитку суспільства.

Основним чинником, що продовжує негативно впливати на стан репродуктивного та статевого здоров'я жіночого населення району залишається зростання захворюваності на рак шийки матки, що є однією з основних причин смертності в репродуктивному віці серед жінок.

У країнах Європейського союзу рак шийки матки займає друге місце за розповсюдженістю після раку молочної залози серед жінок 15-44 років. У Європі кожен рік реєструється близько 33 000 нових випадків раку шийки матки.

В Україні рак шийки матки є одним з поширених онкологічних захворювань серед жінок працездатного віку. Причиною раку шийки матки є вірус папіломи людини (ВПЛ), інфекція, що передається статевим шляхом.

В Житомирській області за 2017 рік зареєстровано 174 випадки раку шийки матки, що складає 26,2 на 100 тисяч населення (Україна - 20,2 на 100 тисяч населення). Кількість померлих жінок від раку шийки матки за 2017 рік - 67 випадків, що складає 10,1 на 100 тисяч населення (Україна - 8,2 на 100 тисяч населення). В 2017 році рак шийки матки в I-II ст. виявлено у 72,5 % випадків. Кількість випадків на пізніх стадіях складає 25,1 %. Крім того 11,0 % жінок, в яких було виявлено рак шийки матки у 2017 році не прожили 1 року з моменту встановлення діагнозу.

Дані статистичні показники характерні і для _____ району.

Рак шийки матки є захворюванням, яке можна попередити. Профілактика раку шийки матки передбачає профілактичну вакцинацію проти

раку шийки матки, обмеження числа сексуальних партнерів, раннє виявлення та лікування фонових захворювань і статевих інфекцій.

Всесвітня організація охорони здоров'я пропонує комплексний підхід до попередження та контролю раку шийки матки, а саме:

- запровадження і розширення масштабів вакцинації проти ВПЛ;
- впровадження і розширення охоплення скринінгом та лікування передракових уражень;
- швидкий менеджмент інвазивних форм раку шийки матки;
- моніторинг із використанням стандартних показників та інструментів для подолання раку шийки матки.

З метою попередження захворюваності на рак шийки матки у 74 країнах світу впроваджена вакцинація проти раку шийки матки та внесена до Календаря вакцинації. В 19 країнах Європейського союзу із 29 (включаючи Ісландію та Норвегію) впроваджено вакцинацію дівчаток віком 9-14 років, а в 10 країнах Європейського союзу є можливість проведення додаткової вакцинації жінкам до 26 років.

В Україні згідно Наказу Міністерства охорони здоров'я України від 16.09.2011 №595 “Про порядок проведення профілактичних щеплень в Україні та контроль якості й обігу медичних імунобіологічних препаратів” вакцинація проти раку шийки матки внесена в розділ рекомендованих вакцин. В рамках обласних програм “Репродуктивне здоров'я на період до 2015 року”, затвердженими обласними радами вакцинація успішно впроваджена з 2009 року в Дніпропетровській та Черкаській областях сумісно із цитологічним скринінгом. З 2016 року закуплена вакцина також в Івано-Франківській і Київській області, місті Львів.

Враховуючи міжнародний досвід та рекомендації ВООЗ, особливу увагу необхідно приділити створенню програм первинної профілактики – вакцинації проти вірусу папіломи людини (ВПЛ) для дівчаток у віці 10-14 років, проводити інформаційно-просвітницьку діяльність щодо профілактики онкопатології та забезпечити якісну діагностику та лікування через впровадження ефективного управління та сучасних технологій. Дієві скринінгові заходи необхідно інтегрувати в систему надання первинної медико-санітарної допомоги.

Дівчаткам (9-14), підліткам і жінкам (15-45) показано проведення профілактичної вакцинації проти папіломавірусу людини (ВПЛ) препаратами Церварікс або Гардасил, перш ніж вони стали сексуально активними. Вакцинація проводиться шляхом введення вакцини відповідно до затвердженої схеми.

Жінкам віком від 18 до 60 років необхідне проходження гінеколога не рідше 1 разу на рік, а пацієнткам з груп ризику не рідше 1 разу на півроку з проведення розширеної кольпоскопії з прицільною біопсією і цитологічного обстеження (цитологічний скринінг) – масове обстеження жінок за допомогою мазків із зони трансформації шийки матки.

Розділ III. Мета Програми

Затвердження Програми зумовлене необхідністю поліпшення стану здоров'я жіночого населення, що є невід'ємною складовою загального здоров'я

нації в цілому і має стратегічне значення для забезпечення сталого розвитку суспільства.

Основною метою Програми є зміцнення репродуктивного здоров'я жіночого населення району, як важливої складової загального здоров'я, вплив на демографічну ситуацію, реалізація стратегії популяційних скринінгових заходів з профілактики та ранньої діагностики раку шийки матки.

Програма дасть змогу подолати нерівність у доступі до інформації та якісних послуг у сфері репродуктивного та статевого здоров'я на всіх етапах життя жіночого населення та забезпечить право кожної жінки мати найвищий досяжний рівень здоров'я.

Розділ VI. Завдання Програми

Основні завдання Програми:

- формування регіональної політики щодо збереження репродуктивного здоров'я жіночого населення, профілактики та раннього виявлення раку шийки матки;
- збереження репродуктивного здоров'я жіночого населення регіону;
- забезпечення ефективного управління з питань реалізації Програми.

V. Заходи Програми

1. Формування політики щодо збереження репродуктивного здоров'я жіночого населення:

1) Координація діяльності та співробітництво районної державної адміністрації, районної ради, об'єднаних територіальних громад, сільських рад, закладів охорони здоров'я, міжнародних і громадських організацій щодо поліпшення здоров'я жіночого населення, збереження їх репродуктивного здоров'я та поліпшення профілактики, діагностики раку шийки матки.

Районна рада,
відділ охорони здоров'я райдержадміністрації,
КНП «_____ центр первинної
медико-санітарної допомоги»,
КУ «_____ центральна районна
лікарня»,
об'єднані територіальні громади (за згодою),
сільські ради (за згодою),
міжнародні і громадські організації,
2019-2021 роки

2) Розроблення, видання та впровадження інформаційно-методичних матеріалів для дівчаток, учнівської та студентської молоді з питань збереження репродуктивного здоров'я, профілактики раку шийки матки, інфекцій, що передаються статевим шляхом, TORCH-інфекції та ВІЛ-інфекції (листівки, буклети, плакати тощо).

Відділ охорони здоров'я райдержадміністрації,
КНП «_____ центр первинної

медико-санітарної допомоги»,
КУ «_____ центральна районна
лікарня»,
об'єднані територіальні громади (за згодою),
сільські ради (за згодою),
2019-2021 роки

3) Розроблення та впровадження основних напрямів просвітницької діяльності для дівчаток, підлітків, молодих жінок з питань здорового способу життя та попередження раку шийки матки: книги, радіопередачі, інтернет-сайти, соціальна реклама, скриньки запитань-відповідей у навчальних закладах.

Відділ охорони здоров'я райдержадміністрації,
КНП «_____ центр первинної
медико-санітарної допомоги»,
КУ «_____ центральна районна
лікарня»
2019-2021 роки

2. Збереження репродуктивного здоров'я жіночого населення

1) Створення «Телефону довіри» для забезпечення надання термінової допомоги, пов'язаної із реалізацією регіональної політики щодо протиракової боротьби в районі, збереженню репродуктивного здоров'я жіночого населення, організації заходів, спрямованих на поліпшення профілактики, діагностики раку шийки матки.

Відділ охорони здоров'я райдержадміністрації,
КНП «_____ центр первинної
медико-санітарної допомоги»
2019-2021 роки

2) Забезпечення функціонування кабінетів патології шийки матки, жіночих оглядових кабінетів в закладах охорони здоров'я.

Відділ охорони здоров'я райдержадміністрації,
КНП «_____ центр первинної
медико-санітарної допомоги»,
КУ «_____ центральна районна
лікарня»
2019-2021 роки

3) Переоснащення та укомплектування сучасним медичним обладнанням жіночих оглядових кабінетів.

Відділ охорони здоров'я райдержадміністрації,
КНП «_____ центр первинної
медико-санітарної допомоги»,
КУ «_____ центральна районна
лікарня»
2019-2021 роки

4) Упровадження протоколів із профілактики та раннього виявлення раку шийки матки.

Відділ охорони здоров'я райдержадміністрації,
КНП «_____ центр первинної
медико-санітарної допомоги»,
КУ «_____ центральна районна
лікарня»
2019-2021 роки

5) Розроблення, видання та впровадження інформаційно-методичних матеріалів з питань реалізації заходів щодо профілактичної вакцинації дівчаток у віковій категорії 9-14 років з метою зменшення захворювань на рак шийки матки (листівки, буклети, плакати тощо).

Відділ охорони здоров'я райдержадміністрації,
КНП «_____ центр первинної
медико-санітарної допомоги»,
КУ «_____ центральна районна
лікарня»,
об'єднані територіальні громади (за згодою),
сільські ради (за згодою),
2019-2021 роки

6) Впровадження профілактичної вакцинації дівчаток у віковій категорії 9-14 років з метою зменшення захворювань на рак шийки матки.

Відділ охорони здоров'я райдержадміністрації,
КНП «_____ центр первинної
медико-санітарної допомоги»,
КУ «_____ центральна районна
лікарня»
2019-2021 роки

5) Покращити якість та організацію цитологічного скринінгу для своєчасного виявлення на ранніх стадіях раку шийки матки.

Відділ охорони здоров'я райдержадміністрації,
КНП «_____ центр первинної
медико-санітарної допомоги»,
КУ «_____ центральна районна
лікарня»
2019-2021 роки

6) Забезпечення КУ «_____ центральна районна лікарня», амбулаторій КНП «_____ центр первинної медико-санітарної допомоги» кольпоскопами, розхідними матеріалами для забезпечення цитологічного скринінгу з метою ранньої діагностики захворювань шийки матки.

Відділ охорони здоров'я райдержадміністрації,
КНП «_____ центр первинної

медико-санітарної допомоги»,
КУ «_____ центральна районна
лікарня»
2019-2021 роки

7) Створення умов в закладах охорони здоров'я району для впровадження інноваційних та комп'ютерних технологій в сфері репродуктивного здоров'я жіночого населення.

Відділ охорони здоров'я райдержадміністрації,
КНП «_____ центр первинної
медико-санітарної допомоги»,
КУ «_____ центральна районна
лікарня»
2019-2021 роки

8) Організація тренінгів та конференцій з метою підготовки лікарів ЗП-СМ, акушерів-гінекологів, фахівців середньої ланки з питань репродуктивного здоров'я, профілактики та ранньої діагностики раку шийки матки.

КНП «_____ центр первинної
медико-санітарної допомоги»,
КУ «_____ центральна районна
лікарня»
2019-2021 роки

9) Забезпечити безперервність медичної допомоги в галузі репродуктивного здоров'я через чіткий механізм скерування пацієнток у заклади охорони здоров'я вищого рівня та супроводом медичної інформації з забезпеченням умов конфіденційності.

КНП «_____ центр первинної
медико-санітарної допомоги»,
КУ «_____ центральна районна
лікарня»
2019-2021 роки

10) Розроблення та впровадження інформаційних матеріалів з питань профілактики патології шийки матки.

3. Забезпечення ефективного управління у питаннях реалізації Програми

1) Утворення районного комітету, відповідального за реалізацію заходів Програми.

Відділ охорони здоров'я райдержадміністрації
2019-2021 роки

2) Розроблення та затвердження плану моніторингу та оцінки виконання заходів Програми.

Відділ охорони здоров'я райдержадміністрації
2019-2021 роки

VI. Цільові групи

дівчатка віком 9-14 років;
дівчата підліткового віку 15-17 років;
молодь віком 18-26 років;
жіноче населення 27-45 років;
жіноче населення 46-60 років (обов'язковий скринінг).

VII. Шляхи та пріоритетні напрями реалізації Програми

Для досягнення мети Програми визначені такі пріоритетні напрями реалізації:

У соціально-економічній сфері:

- забезпечення медико-соціальної підтримки жіночого населення;
- охорона здоров'я соціально незахищених груп серед жіночого населення.

У освітній сфері:

- реалізація стратегій, спрямованих на пропаганду формування здорового способу життя серед жіночого населення та інформування жіночого населення з питань відповідального ставлення до охорони особистого здоров'я;
- проведення освітніх та просвітницьких заходів з питань охорони здоров'я, які пропагують зміцнення репродуктивного здоров'я жіночого населення та профілактику онкологічних захворювань, в першу чергу раку шийки матки.

У медичній сфері:

- забезпечення посилення профілактичної спрямованості медичних послуг з репродуктивного здоров'я, профілактики та раннього виявлення раку шийки матки;
- упровадження стратегії орієнтованої на надання медичних послуг з репродуктивного здоров'я лікарями загальної практики сімейної медицини;
- забезпечення якості та доступності медичної допомоги у сфері репродуктивного здоров'я жіночого населення;
- забезпечення поліпшення медичних послуг сільському жіночому населенню;
- розробка та впровадження новітніх технологій і практик у сфері репродуктивного здоров'я на основі науково доказової медицини;
- поліпшення матеріально-технічного забезпечення закладів охорони здоров'я;
- забезпечення жіночого населення вакцинами проти вірусу папіломи людини.

У кадровій сфері:

- упровадження системи підготовки лікарів загальної практики сімейної медицини, акушер-гінекологів, педіатрів (тренінги, наукові конференції та практичні заняття) з проблем репродуктивного здоров'я жіночого населення;
- підвищення рівня професійної підготовки медичних сестер, акушерок, які надають медичну допомогу у сфері репродуктивного здоров'я;
- удосконалення системи управління у закладах охорони здоров'я.

У сфері співробітництва та координації:

- розробка і впровадження дієвих механізмів управління й координації міжсекторних (державного, приватного, громадського секторів) зусиль з метою ефективної реалізації Програми.

VIII. Фінансово-економічне обґрунтування

Фінансування заходів щодо виконання Програми здійснюватиметься за рахунок коштів районного, бюджетів об'єднаних територіальних громад та бюджетів сільських рад із залученням інших джерел фінансування, не заборонених законодавством.

Орієнтовний обсяг фінансування Програми - __ млн. __ тис. грн., в тому числі фінансування профілактичної вакцинації жіночого населення у віковій категорії 9-14 років з метою зменшення захворювань на рак шийки матки відповідно до розрахунку - __ тис. грн..

Вікові когорти	Кількість дівчат	75% від когорти	Вартість повного курсу вакцинації на одну особу, грн.	Витрати на рік, грн.
9-річні				
10-річні				
11-річні				
12-річні				
13-річні				
14-річні				
Всього				

Щорічно при формуванні місцевих бюджетів району планується передбачити цільові кошти для забезпечення виконання заходів районної Програми.

Обсяг фінансування, склад матеріально-технічних і трудових ресурсів, необхідних для реалізації Програми, визначатиметься щороку з урахуванням можливостей місцевих бюджетів.

IX. Очікувані результати

Ухвалення Програми з відповідним фінансуванням засвідчить послідовність зусиль місцевої влади на шляху виконання взятих зобов'язань на виконання заходів спрямованих на профілактику раку шийки матки; підвищить мотивацію жіночого населення до здорового способу життя, дотримання безпечної статевої поведінки, збереження їх репродуктивного здоров'я та забезпечить зниження потреб у медичній допомозі хворим жінкам на рак шийки матки. Посилення системи ранньої діагностики та лікування раку шийки матки, контролю за перебігом і запобіганням ускладнень сприятиме зменшенню випадків критичних станів, первинної інвалідизації жіночого населення та забезпечить раціональне використання фінансових ресурсів регіону.

Такий підхід підвищить якість та ефективність медичної допомоги жінкам району, а саме:

- збільшення рівня поінформованості жіночого населення щодо репродуктивного та статевго здоров'я;
- задоволення потреб жіночого населення в якісній та доступній первинній медико-санітарній допомозі та у ефективній високоспеціалізованій медичній допомозі в сфері репродуктивного та статевго здоров'я;
- формування, збереження та зміцнення репродуктивного та статевго здоров'я жіночого населення;
- запровадження заходів з скринінгу, профілактики та ранньої діагностики раку шийки матки;
- кадрове та необхідне матеріально-технічне забезпечення закладів охорони здоров'я для надання послуг у сфері репродуктивного та статевго здоров'я.

Виконання Програми дозволить досягнути ключових показників стану здоров'я:

- зниження рівня захворювань статевих органів у підлітків до 122 на 10 тис. відповідного віку;
- зниження захворюваності на рак шийки матки до 18,5 на 100 тис. населення;
- забезпечення 100% впровадження клінічних протоколів у практику лікарів ЗП-СМ;
- забезпечення дотримання стандартів лікування у 100% випадків звернень.

Начальник відділу охорони
здоров'я райдержадміністрації
